

Ustanovenie, postavenie a zodpovednosť člena predstavenstva akciovej spoločnosti

eFocus

V týchto dňoch sa na pulkoch kníhkupectiev objavila nová publikácia autora JUDr. Petra Strapáča: Ustanovenie, postavenie a zodpovednosť člena predstavenstva akciovej spoločnosti, Eurounion, 2012.

Publikácia poukazuje na dôležitosť predstavenstva akciovej spoločnosti ako samostatného, nezávislého, prevažne kolektívneho a rozhodovacieho orgánu v organizačnej štruktúre akciovej spoločnosti. Problematika predstavenstva akciovej spoločnosti patrí medzi klasické právne témy, ktoré sú často pertraktované na mnohých diskusných fórach odbornej právnej teórie, ale aj praxe. Postavenie, ustanovenie a zodpovednosť členov predstavenstva je témou dynamicky sa rozvíjajúcou, pričom najmä za posledné dve dekády odborná verejnosť analyzovala množstvo dielčích problémov, pričom chýbal komplexný ucelený pohľad v komparácii s právnymi predpismi a rozhodovacou praxou súdov v okolitých krajinách, ako najmä Česká republika, Poľsko, ale aj krajín s anglo-americkou právnou kultúrou, čím sa práca snaží vyplniť vákuum, ktoré tu vzniklo.

Rozdelenie publikácie do deviatich kapitol reflektuje jednotlivé analyzované problémy. Jedenástu a dvanástu kapitolu tvorí zozbieraná judikatúra súdov SR a ČR a praktické vzory.

Z dôvodu precízneho pochopenia samotného predstavenstva, autor podrobil analýze právne predpisy platné na území Slovenska a Čiech od roku 1876, respektíve 1863 až po súčasnosť. Pričom hlbokému skúmaniu podrobil aj všetku dostupnú odbornú literatúru a judikatúru od tých čias, a to dokonca aj prvorepublikovú s tým záverom, že predstavenstvo akciovej, resp. účastinnej spoločnosti prešlo uceleným konštantným historickým vývojom s turbulenciami poznačenými spoločenskou situáciou a to najmä po roku 1918 a následne v období od roku 1948 po rok 1990. Cieľom práce však nie je poukázať len na vývoj predstavenstva akciovej spoločnosti, ale najmä poukázať na platnú právnu úpravu a riešiť problémy, ktoré so sebou prináša aj komparáciou s právnymi úpravami už vo vyššie spomenutých krajinách. Cieľom publikácie je objasniť najdôležitejšie právne inštitúty predstavenstva akciovej spoločnosti, ich vývoj a zmeny. Autor sa nevyhýba sa ani poukazovaniu na relatívne stabilné aspekty právnej úpravy a súčasne sa pokúša odhaľovať aj jej slabé miesta. Cieľ práce sa autor snaží dosahovať komparáciou s právnou úpravou v zahraničí, ako aj tendenciami a úvahami de lege ferenda v tuzemsku a vo vybraných krajinách, najmä však v Českej republike s ohľadom na rekodifikáciu súkromného práva, ktorá bola v čase písania tejto práce témou výsostne aktuálnou. Autor neopomenul ani legislatívnu lavínu, ktorá sa spustila najmä v poslednej dekáde v súvislosti so vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie. Nemožno sa nevyhnúť ani problematike komunitárneho práva, a to či už vo forme nariadení, smerníc alebo odporúčaní typu corporate governance, alebo úvah obsiahnutých v zelených knihách Európskej komisie.

Účelom publikácie nie je otrocky deskriptívne poňatie výkladu jednotlivých zákonných ustanovení, ale práve naopak. Autor sa snažil vytvoriť si určitý autorský nadhľad a vyhnúť sa izolovanému skúmaniu problematiky. Autor poukázať na problém v širších súvislostiach, tento podrobil

vedeckému skúmaniu a priniesť riešenia, či podnet na diskusiu. Kritický pohľad na platnú právnu úpravu, popřípade judikaturu súdov bol jedným z cieľov, pretože nie je účelná snaha vyzdvihovať klady, ale práve poukázať na nedostatky a ponúknuť možné riešenia.

Publikácia sa venuje nielen základnej generálnej charakteristike predstavenstva ako orgánu, ale patrične rozoberá jeho vzťah k ostatným orgánom akciovej spoločnosti, primárne v rámci v dualistickej organizačnej štruktúry a sekundárne v štruktúre monistickej. Množstvo otázok vyvolala prebiehajúca rekodifikácia súkromného práva v Českej republike, ktorá je aj v našich podmienkach neustále aktuálnou a často diskutovanou témou, preto sa publikácia nevyhol ani analýze a následnej syntéze možných riešení de lege ferenda. Týkalo sa to najmä otázok trestnej zodpovednosti členov predstavenstva, bezdôvodného obohatenia členov predstavenstva s dôrazom na plynutie premlčacích dôb, ale aj v otázke riešenia sporov medzi členmi predstavenstva navzájom, prípadne členmi predstavenstva a spoločnosťou a možnosti využitia rozhodcovského konania ako rýchlej a progresívnej možnosti riešenia konfliktov interne v rámci spoločnosti. Značnú pozornosť autor venoval aj právam a povinnostiam členov predstavenstva, pričom komparácii podrobil aj pojmy „konanie s náležitou starostlivosťou“, „konanie riadneho hospodára“ a „fiduciárna povinnosť“.

Publikácia sa venuje aj porovnaniu vybraných problematických aspektov ustanovenia, postavenia a zodpovednosti členov predstavenstva, ktoré sa vyskytujú v priebehu existencie akciovej spoločnosti s ich následnou reflexiou v jednotlivých spôsoboch odstraňovania týchto problémov dostupnými právnymi prostriedkami de lege lata, nevynímajúc návrhy riešení de lege ferenda s komparáciou obdobných problémov v iných krajinách. Predstavenstvo ako obligatórny orgán spoločnosti je potrebné vnímať aj cez prizmu, či už Európskej únie a jej zásahov do vnútroštátneho práva alebo aj istými globálnymi vplyvmi prostredníctvom iniciatívy vybraných subjektov (corporate governance, zelené knihy Európskej komisie a pod.), spočívajúcej vo vytváraní vzorových foriem správania sa členov predstavenstva.

Práca je pretkaná množstvom judikatury (vrátane jej občasného kritického hodnotenia autorom) a mnohými vlastnými, často inšpiratívnymi názormi autora. Zaujme aj stať pojednávajúca o poistení členov predstavenstva pre prípad ich zodpovednosti za škodu, ktorej sa doteraz v odbornej literatúre nevenovalo veľa pozornosti.

Prílohou publikácie je zozbieraná judikatúra súdov SR a ČR k téme práce. Prílohou práce sú aj praktické vzory, bežne potrebné na založenie a riadne fungovanie akciovej spoločnosti, čo podčiarkuje aj praktickosť publikácie.

Publikácia je určená advokátom a právnikom, ktorí sa zaoberajú obchodným právom a právom obchodných spoločností, pričom zaiste aj sudcovia a vyšší súdny úradníci v nej nájdu podnety v rámci ich rozhodovacej činnosti. Účel publikácie istotne ocenia aj notári a notárski kandidáti.

Ustanovenie, postavenie a zodpovednosť člena predstavenstva akciovej spoločnosti

Autor: JUDr. Peter Strapáč

Recenzent: Doc. JUDr. Ján Husár, CSc., mim. prof.

Vydavateľstvo EUROUNION, spol. s r. o., 2012

dostupné >>> [zde](#).

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)